

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesłanek w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201.032.
Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice,
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”, Skrytka poczt. 53

Główny redaktor: Dionizy Kowalski.

Chojnice, czwartek 27 listopada 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 8-lam od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za tłumiony druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Paderewski.

Paderewski przyjechał do Poznania, gdzie go witano z nadzwyczajnym zapalem i gdzie wszechznana poznańska zaszczyliła go honorowym tytułem doktora filozofii. Z okazji tego przyjazdu przypominają gazety zasługi Paderewskiego około przyłączenia dzielnicy wielkopolskiej, która złączona jest z nazwiskiem Paderewskiego po wieszyste czasy. Na dźwięk nazwiska Paderewskiego i jego pobytu w Poznaniu przesuwają się raz znowu przed naszymi oczyma we wszystkich barwach tęczy obrazy tych czarownych chwil, kiedy to stu pięćdziesięcioletnie marzenia niewoli, osnutę najbarwniejszą przedzą wieków minionych, miały się przyoblec w ciało.

„Dziennik Poznański” przytacza opis wjazdu Paderewskiego do Poznania sześć lat temu, gdy społeczeństwo Wielkopolski a z nią Pomorze znajdowało się w rozkosznej podnieceniu w przewidywaniu wielkich, brzemiennej w następstwa chwil.

„Dziennik Poznański” pisał wówczas tak: „Cały Poznań zawrzał popielistym, gorączkowym ruchem. W kilkanaście godzin miasto utonąło w morzu białych i czerwonych sztandarów. Zrzadka pojawiły się amerykańskie. Widzieliśmy na St. Rynku flagi francuskie. Zrazu nie zbywało i na angielskich. [Ale gromady lejtnantów pruskich dobijały się do domów i żądały zdjęcia „nieprzyjacielskich” chorągwi, grożąc, że zdemolują i rozbiją mieszkania. Rząd niemiecki „przeszkadzał” przyjazdowi. W Rogoźnie kapitan Andresch poprosił „grzecznie, ale stanowczo” Paderewskiego i towarzyszących mu Polaków i Anglików, aby jechali wprost do Warszawy. Sprzeciwiał się temu energicznie p. Korfanty, towarzyszący Paderewskiemu z Gdańska. Pulk. ang. Rollins zaś oświadczył, że ma zlecenie swojego rządu, aby jechał do Poznania i pojedzie. Niemiec cofnął się. Komendant dworca poznańskiego zagroził, że Paderewskiego do Poznania śnie wpuści i „użyje żołnierski”. Kiedy z półgodziennym opóźnieniem nadjechał pociąg, tłumy ludności zalegające most dworcowy i wyległe na dworcowe powitały Paderewskiego okrzykiem „Niech żyje” płynącym z pierś wstyżkich tak rozgłoszenie i żywiołowo, jak opisać niepodobno.

Na dworcu pogasły wszystkie światła, i tysiące pochodni polskich rozświetliło plac przed dworcem i peron. Z wagonu wysiadł Paderewski z żoną, pułk. Rollings'em i Wadem, Korfantym i p. Ohełkowską. Komendant dworca chciał przeszkodzić wysiadananiu ale komendant Lange dobył szpady i zakomenderował na swoich ludzi — jak pisze „Dz. Pozn.” Komendant dworca ustąpił. Wśród niesłychanego entuzjazmu jechał Paderewski przez miasto do Bazaru, gdzie miał zamieszkać. Po powitaniu przez prezesa Nacz. Rady Lud. dra Krysiwicza, powitaniu goś i angielskich odpowiedział pułk. Rollins. Później p. Paderewski wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że staje na ziemi wielkopolskiej jako przedstawiciel Komitetu Narodowego w Paryżu, kończąc okrzykiem: „Niech żyje zjednoczona, wolna i wielka Polska z własnym wybrzeżem morskim”. Z okna przemówił Paderewski do zgromadzonych tłumów. W trzecie święto dzieci złoty Paderewskiemu hołd. Było ich około 20 000. Tłumy ludności wyległy przed Bazar, czekając na ukazanie się Paderewskiego.

W pamiętny dzień 27. grudnia grenadierzy 6 pułku rozpoczęli wybruki. O godz. 3 po poł. na Łazaru rozpoczęli zdierać sztandary koalicyjne. Przeniosło się to do miasta. Na poparcie swoje mieli Niemcy wojsko, które strzelało. Straż Ludowa zajęła Zamek, gdzie był odwach polski. Z gmachu Ziemia kredyt. i poczty Niemcy strzelali na zamek i prze-

chodzące patrole uliczne. Uzbrojony oddział niemieckich żołnierzy pozrywał sztandary koalicyjne z gmachu Nacz. Rady Ludowej Awantury przeniosły się szybko na ulicę. Niemcy zaczęli strzelanie z karabinów i kulomiotów. Celem strażów stał się Bazar. I w tym dniu po raz pierwszy w Powstaniu Wielkopolskim krew się polała. Krew serdeczna, przelana w obronie zmartwychwstającego państwa. Zapal tłumiony od półtora wieku brutalnie, znalazł ujście i przepelnił serca wszystkich Polaków, tworząc czyn potężny, który przeszedł do historii jako dzień 27 grudnia, jedna z najjaśniejszych kart dziejów Wielkopolski.

Po Poznaniu przyszło Gniezno — Inowrocław — Szubin — Ostrów — i Wielkopolska stała się wolną! Tak przedstawiała się Wielkopolska przed sześciu laty, gdy Paderewski jako wysłannik Komitetu Narodowego w Paryżu przyszedł do Poznania, ażeby przejąć Wielkopolskę we władanie Polski.

Z Poznania wyruszył Paderewski do Warszawy a droga jego tamtąd była również jednym wielkim triumfem, i gdyby on był stanął wówczas na czele wielkiej zjednoczonej Polski, dotychczasowe losy Jej byłyby się potoczyły inną rzeczą koleją. Przeznaczenie dziejowe chciało inaczej. Ale nazwisko Paderewskiego ma dla każdego Polaka, pragnącego potęgi Polski dźwięk pobudki. To największy Ofiarnik Polski, jak go słusznie pisma nasze nazywają. Całe jego życie było jednym wielkim pasmem poświęceń dla Polski Serce i uczucie jego było jednym wielkim ogniem gorzącym na ołtarzu wielkiej Polski od morza do morza. A wszystko co czynił, czynił z jak największą bezinteresownością. Niczego nie brał na miarę zasług własnych, ale wszystko ofiarował marzeniu swemu i całego narodu. I właśnie dla tego, że Paderewski był z całym narodem, stał się jego bożyszczem i pozostał nim do dnia dzisiejszego.

Paderewski jest muzykiem z Bożej łaski, jest pod tym względem światową sławą, muzykiem, który gra swą tłumy porwają i w zaświaty piękna prowadzi. Ale gdziekolwiek występował, wszędzie duszą był z Polską. Wszędzie unosił się nad nim geniusz Polski i udzielał się tłumom, wszędzie zatem obok wielkiego mistrza tonów widziano wielkiego Polaka, który stawiał i tęsknoty Polski po świecie roznosi.

Wielką część swych królewskich dochodów przeznaczał na cele Polski. Jego to dziełem był posąg Jagiełły w Krakowie, wystawiony w r. 1910 z okazji 500-letniej rocznicy wielkiej bitwy pod Grunwaldem. A gdy godzina Polski nadeszła i gdy nasza między narodówka zamierzała zdrzeć z Polski znanie wielkiego jednolitego narodu, gdy z Orła Białego zamierzano zdrzeć koronę królewską, ujął Paderewski ster rządów w swe ręce. Przeprowadził pierwsze wybory do Sejmu Konstytucyjnego, umocnił państwo na wewnątrz i zewnątrz.

Wdzięczności nie żądał jak pisze „Dz. Pozn.” i uznania tłumów nie pragnął. Opuścił kraj na pewien czas, by zdala od Polski nie przestawać być najlepszym jej synem, najtroskliwszym o jej dobro obywatelem, używającym wszystkich swych wpływów dla podniesienia państwowego znaczenia Rzeczypospolitej i paraliżowania wszystkich groźnych zakusów i intryg jej wrogów.

Dziś dzielnica poznańska gości go u siebie, a najwyższa uczelnia poznańska, nadaje mu jako wyraz najpełniejszy uznania, honorowy tytuł Doktora.

Łącząc się z tym hołdem dla wielkiego patrioty Uniwersytetu poznańskiego, jesteśmy, zdaje się, wyrazem jednomyślności społeczeństwa, gdy wyrażamy Ignacemu Paderewskiemu cześć jako temu, co dobrze się zasłużył Ojczyźnie!

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Dziwna wiadomość, a jednak możliwa.

Po Europie rozchodzi się wiadomość bardzo skrzętnie rozsiewana, że minister czeski Benesz myśli o odbudowaniu monarchii cesarskiej w połączeniu z Austrią i Węgrami. Jak pisze wiedeńskie pismo „Staatswehr” miał być minister Benesz we wrześniu a b. cesarzowej austriackiej Zyty i miał jej przedłożyć następujący

plan. Jej syn, arcyksiążę Oton zostałby po śmierci prezydenta Masaryka królem czeskim. Musiałby naturalnie uczyć się po czesku. Następnie połączyła by się Czechosłowacja z Austrią i Węgrami w jedno federacyjne państwo. Każde z nich byłoby samodzielną pod jednym wspólnym władcą z rodu Habsburgów. Król odwiedzałby naprzemiennie stolice Austrii, Czech i Węgier.

Ile w tej wiadomości jest prawdy, niewiadomo. W każdym razie z palca wysana ona nie będzie. Chodzi tu bezwarunkowo o uratowanie Austrii od połączenia się z Niemcami, o pozbycie się kłopotów, jakie Czesi mają ze swymi Niemcami, które w miarę porastania Niemiec w półkę stają się coraz to bardziej.

Bojówki niemieckie przyczyną zbrojeń Czech.

Przewodniczący czeskiej komisji wojskowej Spatny omówił w sejmie czeskim egzystencję tajnych bojówek niemieckich. Stwierdził on, że w Niemczech oprócz rajchswery, schutzpolizei itd. istnieje mnóstwo tajnych bezprawnych organizacji wojskowych, o których rząd niemiecki wie, ale które moralnie popiera. Bojówki te utrzymują związek z podobnymi organizacjami na Węgrzech i w Austrii. Wszystkie one dążą do znieszenia Traktatu wersalskiego i do wzmocnienia przedwojennej potęgi niemieckiej.

Dopiero to Wilhelm będzie wasza podkręcał do góry.

Z Berlina dochodzi wiadomość, że szwagier Wilhelma książę Fryderyk Leopold wygrał proces. Trybunał pierwszej instancji w Berlinie przyznał mu z powrotem wszelkie majątki i uznał wszelkie rozporządzenia pierwszego porucylnego rządu, który mu te majątki pozabierał, za nielegalne. Równocześnie sąd ten podniósł, że podobnie nielegalne są rozporządzenia wszystkich majątków, które należały do całej rodziny Hohenzollernów, a więc i Wilhelma!

Wyrok ten dodał Wilhelmowi ducha, bo zaskarżył rząd niemiecki o wydanie wszystkich nieruchomości majątków, jakie mu pozabierano. Jest w tem 800 tys. mórg ziemi, zamki itd.

Car bez kraju.

Samozwańczy car Cyryl w braku lepszego zajęcia mianuje już swych posłów po dworach europejskich. Postanowił zwołać przedewszystkiem radę koronną, na którą mają sięstawić ci książęta, którzy go carem uznali. Jak wiadomo, ani carowa — matka, ani wielki książę Mikołaj-Mikołajewicz nie uznali dotąd jego tytułu i władzy.

Herriot o najbliższej polityce francuskiej.

Na ostatnim posiedzeniu francuskiej Komisji spraw zagranicznych oświadczył p. Herriot, że 10 stycznia 1925 rozpoczyna się układy ze sowietami co do nawiązania z nimi układów handlowych i co do uregulowania dotychczasowych długów Rosji wobec Francji. Dalej zrobił p. Herriot cenną uwagę, że z łaski agitacji sowietów możemy mieć na Wschodzie rychłą wojnę, ażeby na zachodzie.

Rozgadał się również o Watykanie i oświadczył, że Francja nie może utrzymać swego przedstawiciela przy Watykanie, ponieważ katolicyzm nie jest obecnie jego zdaniem międzynarodową potęgą, z którą by się należało liczyć. Bowiem nie katolicyzm powinien ochraniać Francję, ale Francja powinna ochraniać katolicyzm. Moralna siła Watykanu przestała już obecnie światem rządzić. Tak mówił Herriot, i taką walkę prowadzi z Kościołem św.

Bawaria krajem nawskroś chrześcijańskim.

Sejm bawarski zajmuje się obecnie zawieraniem kontraktu czyli umowy ze Stolicą św. Przez ministrów oświadczył przy tej okazji, że Bawaria była i chce pozostać krajem nawskroś chrześcijańskim tak dalece, że zamierza nawet zrzec się praw wyboru Biskupów i przelać to prawo na kapituły. Szkoły wyższe i niższe mają mieć obowiązkowy chrześcijański charakter wyznaniowy, tak że nauka religii musi w nich być obowiązkową i wykładaną przez ludzi religijnych.

Nastroje w Egipcie.

Rząd angielski postanowił bardzo energicznie działać, bo zabójstwo dokonane na komenderującym generale Lee-Stack, który wskutek ran umarł, przeke-

Kurs złotego

z dnia 25. 11. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,23 złotych
	100 złotych =	104 1/2 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 gd. gul. =	0,95 1/2 złotych
Marki rentowe	=	1,23 — 1,25 złotych

naje go, że nienawiść do Anglików się wzmacnia. Rząd wyznaczył na razie 10 tysięcy funtów szterlingów na pochwylenie sprawców zabójstwa. Rząd Baldwin'a od był też już zebranie, na którym zastanawiał się nad dalszymi środkami zaradczymi.

Sowiety pracują.

Najświeższe wiadomości głoszą, że spisek, który przeciął pasmo życia naczelnemu wodzowi angielskiemu i wielkorządcy w Sudanie, jest robotą sowietów, którzy w Egipcie spisek ten zorganizowali. Jest to zatem gruba polityczna robota. Rządowi sowieckiemu chodzi o to, żeby pokazać Anglii, że potrafi wywołać rozruchy wszędzie tam, gdzie Anglicy panują, a więc w Indiach, Egipcie, w Sudanie. W Anglii pogroźono rządowi angielskiemu generatorem strajkiem robotniczym, któryby objął wszystkie branże przemysłowe pod pokrywką walki o poprawę bytu robotników. Podobna oświadczenie złożył już sekretarz angielskich związków zawodowych Trade Unionów.

Celem sowietów jest, żeby Anglię zniewolić do łagodniejszej polityki w obec rządu moskiewskiego. Żeby musieli już wyglądać na świecie, gdyby narody miały być zależne od zbójów i ich zbójckiej polityki.

Bawaria zamierza być monarchiczną.

Prezes ministrów bawarskich Held wygłosił exposé, w którym nie radził Niemcom wstępować na razie do Ligi Narodów, bo byłoby to dla nich niekorzystne. Plan Davosa, to jest płacenie długów powinno być przez Niemców sumiennie dokonane. Niemcy zdaniem prezesa ministrów powinny zostać monarchją, ponieważ to odpowiada więcej ich ustrojowi.

Gospodarstwo w Rumunii.

Przewidywane dochody w Rumunii obliczają na rok następny na 31 750, rozchody na 28 548 milionów lei. Nadwyżka będzie przeznaczoną na podwyższenie dochodów urzędniczych o 2 miliardy oraz na spłatę części długów wojennych i na odszkodowanie właścicieli za wydziedziczone majątki. 4 1/2 miliarda wynosić będą rozchody więcej, niżeli w tym roku, z czego półtora przypada na koleje, a 780 milionów na armię.

Co Anglia zamierza zrobić z Egiptem?

Rząd angielski wystąpił do rządu egipskiego ostre pismo, w którym jak najostrzej potępia morderstwo angielskiego wielkorządcy w Sudanie. Anglia zapowiada ostre zarządzenia, pomiędzy innymi zamierza rozstrzygnąć nad Egiptem stan oblężenia.

Anglia a sowiety.

Rząd angielski zawiadomił rządu sowieckiego, że list Zinowjewa jest prawdziwy i że dla tego rząd angielski musi doręczyć się energicznie, żeby rządy sowieckie tej nikczemnej agitacji w przyszłości zanęchały, ponieważ inaczey nie można by absolutnie myśleć o wzajemnym współżyciu.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Niemcy postanowiły płacić odszkodowania

Niemcy przyrzekły w najbliższym czasie zapłacić odszkodowania w b. Królestwie Polskim wszystkim tym obywatelom, których pokrzywdzili podczas wojny przez zabieranie im majątków. Międzynarodowy Trybunał polsko-niemiecki pracował w tej sprawie już oddawna i zasądzał Niemców na płacenie długów, ale Niemcy od płacenia tych długów uchylali się bezustannie, ponieważ zasadniczo ani Francji ani Polsce nie płacić nie chcieli. Dopiero w ostatnim czasie od chwili zgodzenia się na przyjęcie umowy londyńskiej postanowili szanować więcej Traktat wersalski.

Kronika miejscowa.

CHOJNICHE, dnia 26 listopada 1924 r.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się w czwartek dnia 27 bm. o godz. 5 po poł. Na porządku obrad stoi 25 spraw i to m. in. takie: Wprowadzenie i zobowiązanie radnych pp. Jankowskiego i Kalinowskiego. Powzięcie do wiadomości ustawy o przedłużeniu czasokresu urzędowania Rady miejskiej. Sprawa wyboru członków Komisji Przygotawczej. Sprawa wyboru rozjemcy. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1920/21 i 1921/22. Pokrycie budżetowego niedoboru za rok 1924. Zmiana statutu o podatku od biletów na widowiska i zabawy. Statut o podatku od lokali. Nabycie gruntu od p. Otona Weilandta, celem regulacji linii wyciecznej ulicy Angowieckiej. Ustalenie opłat za wodę. Uchwała Wojewódzkiej Rady Administracyjnej w przedmiocie jarmarków w Chojnicach. Prawdopodobnie przyjdzie do tej obfitości spraw jeszcze kilku nagłych wniosków.

— **Posiedzenie Sejmiku Powiatowego.** Dnia 10 grudnia o godzinie 10 przed południem odbędzie się posiedzenie chojnickiego Sejmiku Powiatowego, na którego porządku obrad znajdują się m. in. takie oto sprawy: Zmiana statutu Powiatowej kasy oszczędności w Chojnicach, wprowadzenie nowego statutu w przedmiocie pobierania odsetek, kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych, wprowadzenie nowego statutu w przedmiocie pobierania opłat od umów o przeniesienie własności nieruchomości, wprowadzenie nowego statutu o samodzielnym podatku komunalnym od pesia-

nia przedmiotów zbytku, sprawozdanie rachunkowe Wydziału Powiatowego, ustalenie preliminarza budżetowego Związku komunalnego na rok 1925, wprowadzenie na rzecz Związku komunalnego na rok 1925 dodatków komunalnych do podatków i opłat państwowych, sprawa wyboru rozjemców powiatu chojnickiego na dalsze 3 lata, sprawa częściowego pokrycia niedoboru pocztowego, spowodowanego przez utrzymanie listonoszów wiejskich przez powiaty, sprawozdanie za przysiężonego rewizora p. Derezińskiego z przeprowadzonego zbadania bilansu oraz z przeprowadzonej rewizji byłego Urzędu Zbożowego, sprawozdanie z czynności Banku Powiatowego za czas od 1 lutego 20 r. do 31 grudnia 1923 r.

— **Z tuł. Zakładu Poprawczego** zbiegły dwie korygandy w niewiadomym kierunku.

— **Potężny film „Miłość przez ogień i krew“**, wyświetlany obecnie w Kinie Nowości jest istotnie godny widzenia. Od początku do końca widz nie wychodzi z napięcia. Oczujemy się przeniesieni w trwożny rok 1920, przeżywamy ponownie całą grozę ówczesnego nad wyraz krytycznego położenia. Film ten wprowadza nas zarazem w świat doł i niedoli naszych inwalidów.

— **Drobni rzemieślnicy** będą zwolnieni od podatku obrotowego. Pisma warszawskie donoszą, że z uwagi, iż podatek obrotowy stanowi poważny ciężar podatkowy dla drobnych rzemieślników, min. skarbu opracowuje obecnie nowy projekt ustawy o podatku przemysłowym, w którym przewidziane jest zwolnienie od podatku rzemieślników, nie zatrudniających sił najemnych.

— **Zima nie na żarty.** Zima tegoroczna zapowiada się groźnie. W górach pod Florencją śnieg leży na 10 cm. Termometry z Perugii, Ferrarre i w Ferronie spadły na 3 stopnie niżej zera. W całych Niemczech śniegi i zawieje. W Nowym Yorku mróz doszedł do niesłychanej wysokości 28 stopni. Wiele ludzi zmarło lub odmroziło sobie członki.

— **Konferencja wywiadowcza w Państwowej Szkole Wydziałowej** odbędzie się w piątek, dnia 28 bm. o godz. 12.35.

CZAS ODNOWIĆ

przedpłate
na grudzień

— **Spis ogierów prywatnych** w powiecie chojnickim, które zostały przez Komisję licencyjną uznane jako zdalne do rozplodu na rok 1925: 1. „Hanseat“ wielkopolski, kasztan, właściciel p. dr. Łukowicz, lekarz Chojnice. 2. „Teufelskerl“, Prusy Wschodnie, gniady, właściciel p. Pokrzywiński, właściciel dóbr Nowa Cerkiew. 3. „Azor“ arabsko-irakeński, kasztan, właściciel p. Sikorski, właściciel dóbr Leśno. 4. „Oäsar“, kasztan, właściciel p. Fischert, właściciel dóbr Jarczewo. 5. „Rywal“, Pomorze, kasztan, właściciel Parpart, właściciel dóbr Zamarte. 6. „Macard“ kasztan, właściciel baron Lsrubenfeld, właściciel dóbr Żychoc. Wysokość kosztów pokrycia dla pierwszych 5 ogierów wynosi 1 i pół ctr. owsa, dla 6. ogiera 2 ctr. owsa.

— **Pan Wilhelm Wencelaff** z Kłodowy zatwierdzony został na I ławnika gminy Kłodowa pow. Chojnice.

— **Pan Wojewoda Pomorski** zezwolił Męskiemu Towarzystwu św. Wincentego a Paulo w Chojnicach na urządzenie kwesty na obszarze powiatu chojnickiego w czasie od 7 bm. do 20 grudnia br. na rzecz biednych — celem zaopatrzenia w artykuły pierwszej potrzeby na gwiazdkę br. Każdemu ofiarodawcy należy listę przedłożyć celem zapisania wysokości złożonej ofiary.

Kronika prowincjonalna.

— **Czersk.** (Ważne dla bezrobotnych.) Jak nas informują, przymują nadleśnictwa: Błędowo, Dąbrowa, Trzebiny i Gołębek robotników do wyrębu drzewa zniszczonego przez sówkę-chojnowkę.

Nadmieniamy, że nadleśnictwo Woziwoda jest już dostatecznie zaopatrzone w robotników.

— **Tuchola.** Przy najpiękniejszej pogodzie odbył się u nas dnia 18 bm. ostatni tegoroczny jarmark. Tak targ koński jak i bydłowy obeszano bogato, nie jednak w tej mierze, co jarmark październikowy. Ceny za konie i bydło wobec poprzedniego jarmarku wykazywały polepszenie; wybór był jednak słabszy, dobrych sztuk traktowało uzupełnia. Na targu końskim załatwiono mało interesów, częściowo posługiwano się weksłami. Za dobre konie rolne płacono od 250 zł. do 300 zł. za lepszy materiał do 450 zł. Stosunkowo dużo sprzedano użytych koni, za które żądano od 50 do 100 zł. Jaki zaś materiał pomiędzy tymi szkapami się znajdował, wynika z następującego faktu: Dnia 19 bm. nad ranem przechodnie znaleźli nad szosą pod Kiel-

pin jeszcze żywą, lecz nie mogącą się już podnieść szkapinę. Prawdopodobnie nie można jej było sprzedać na jarmarku, a ponieważ drogi powrotnej już odbyć nie mogła, właściciele bezsumienni zostawili ją na drodze na pastwę losu. W ciemnościach spadła szkapina z nasypu i leżała do południa następnego dnia zanim jej koniec żywota przyspieszono. Targ bydłowy początkowo wykazywał żywsze ożywienie, przedewszystkiem handlarze pokrywali swe zapotrzebowanie na wysiłek koleją. Pewien właściciel młyna z tutejszego powiatu nabył 30 sztuk dojnych krów, tak że wybór się zmniejszył. Później panowała jednako cicha. Na targu kramnym, który był obsesany najrozmaitszymi towarami handlarze skarżyli się na mały zbył. Podpadało, że tym razem znacznie mniej było handlarzy z loklowymi tomarami, a to dla tego, że publiczność raczej woli kupować u miejscowych kupców wobec lepszej jakości towaru. Oczywiście, że i ten jarmark nie obył się bez kradzieży, jednej kobiecie skradziono 300 zł., za które to pieniądze chciała kupić krowę, panu Basińskiemu z Pawłowa skradziono 160 zł., które otrzymał ze sprzedaży konia, innej kobiecie z kieszeni wyciągnięto 5 złotych.

— **Tuchola.** Ostatnio skradziono p. Sz. z Kęsowa jeden rower. Sprawca zbiegł z takowym w niewiadomym kierunku.

— **Grudziądz.** Ostatnio włamano się do mieszkania p. R. w Rogalinie i skradziono dużą ilość rzeczy męskich i damskich we wartości 700 zł. Sprawcy uszli niepoznani.

— **Grudziądz.** (Pierwsza Pomorska Wystawa Przemysłowo Rolnicza.) W dniu 11 bm. odbyło się w magistracie posiedzenie Komitetu, na którym zajmowano się projektowaną wystawą przemysłowo-rolniczą, którą postanowiono urządzić o ile możności w czasie od 5 do 14 września przyszłego roku. Na wystawie tej zastąpiony ma być pomorski przemysł, handel, rzemiosło i rolnictwo. Projektowana Wystawa budzi wielkie zainteresowanie wszystkich kół Pomorza, ma bowiem wykazać twórczość naszą w przemyśle, handlu, rzemiosle i rolnictwie. Wszelkich informacji o Wystawie udziela Komitet wykonawczy w magistracie miasta Grudziądza.

— **Lutowo.** Nowozałożone Tow. Młodzieży parafjalnej polsko katolickiej obchodziło w niedzielę dnia 16 bm. po raz pierwszy swoje roczne „święta Młodzieży“ ku czci św. Stanisława Kostki. Zgromadziwszy się w lokalu zebrań, w szkole, wymaszerowała młodzież w szeregu pod komendą p. nauczyciela Dorzsa do kościoła, gdzie 25 członków z miejscowym nauczycielstwem na czele przystąpiło do wspólnej komunji św. Po dziękczynnych modlitwach uczestował ks. patron w plebanji drubów śniadaniem wspólnym, poczem wszyscy udział wzięli w nabożeństwie z kazaniem odprawionem przez naszego ks. patrona, towaryzstwa. Podczas nabożeństwa wykonał chór drubów 2 głosową mszę św. i pieśni do św. Stanisława Kostki pod batutą p. nauczyciela i wicepatrona Krupy. Wieczornica, urozmaicona wykładem, wiązką pieśni polskich pod batutą p. Wardzińskiego, urz. Straży Celnej i członka patronatu, występami muzycznymi kolegów tegoż żywymi obrazami: „Piełgrzym“ oraz „Śmierć św. Stanisława“, deklamacją druha Józefa Maracha: „W mroku kościoła i „Biały Orzeł“ przez brata p. W. wygłoszoną i śpiewem ogólnym: „My chcemy Boga“, było pięknym zakończeniem tego „święta Młodzieży“. Oby ono się przyczyniło do tego, aby cała młodzież parafjalna także z Lutówka do naszego towarzystwa przystąpiła, do czego gorąco nawoływał i ks. patron. Drub.

— **Lutowo.** Obchód na cześć Henryka Sienkiewicza z okazji przeniesienia zwłok jego do Polski odbył się i w naszej miejscowości. Rano w poniedziałek dnia 27 października odbyło się w niedzielę zapowiedziane przez ks. Proboszcza Bruskiego żałobne nabożeństwo za spokój duszy śp. Sienkiewicza. Wieczorem zaś po różańcu zebrała się ludność narodo uosobiona w szkole, gdzie wójt Domek po wykładzie o czytelnictwie, które i on jako pierwszy bibliotekarz T. O. L. za czasów pruskich w L. krzesił, wskazał na wagność dnia, w którym i nadgraniczna nasza wieś łącząc się z całą Polską pragnęła hołd skromny złożyć nieśmiertelnemu powieściopisarzowi. Ks. Proboszcz w dłuższym referacie wskazał na dzieła najważniejsze Sienkiewicza i dla ludu najpożytniejsze, poczem na zakończenie odśpiewano: „Boże coś Polskę“!

— Nareszcie wioska nasza poszczylić się może aż dwoma Bożymkami, których przed nie było wcale. Pierwszą wystawiła własnym kosztem wdowa obywatelka p. Barabasowa tuż za wsią przy szosie w stronę granicy niemieckiej. Rolę pod budowę dał wspaniałomyślnie za darmo p. Franciszek Szwohart z L. Poświęcenia dok nał nasz ks. Proboszcz w uroczystości M. Boskiej Różańcowej po nabożeństwie przy liczonym udziale wiernych. W przemówieniu swoim wyraził ks. Proboszcz nadzieję, że niebawem chyba zabierze się parafja i do budowy nowego kościoła, skoro jednostka ofiarna zdołała sama wystawić tak piękną masywną kapliczkę. — Druga Bożymka, wystawiona w śrótku wsi staraniem Kolka Rolniczego ma być niebawem poświęcona. J. M.

— **Kościerzyna.** (Premiowanie bydła w powiecie Kościerskim.) Dnia 8-go listopada br. odbył się pokaz bydła o godz. 8-jej w Skarszewach o 11-tej w Liniewie i o 14-tej w Kościerzynie. Z okazji tej uzyskali premje następujący hodowcy:

Brzoskowski Teodor, Więckowy za 3 krowy 30 zł. i trokar, 20 zł. i 5 zł. Gracj Józef, Więckowy, za krowę 5 zł. Szarnach Jan, za krowę z cielęciem 10 zł., Gołuński

Jan, Więckowy, za krowę 5 zł., Kozłowski Paweł Skarszewy, za kozę 5 zł., Robert Mądry, Liniewo, za jałowkę 10 zł., Omowski Julian, Liniewo, za krowę 5 zł., Zieliński, Lubieszyn, za krowę 5 zł., Doczyk Teofil, Liniewskie Góry, za krowę 5 zł., Dr. Tempaki, Bukowpole, za jałowkę uznanie z Pomorskiej Izby Rolniczej, Gdaniec Teofil, Liniewo za krowę 5 zł., Kąkolowski, Orle, uznanie za 5 sztuk bydła, Zabrocki Jan, Wilczebloto, za jałowkę 5 zł., Serge Julian, Lubieszyn, za 2 krowy 30 zł. i trokarz, oraz 10 zł., Meyer Ludwig, Liniewskie Góry, za 2 krowy 15 zł. i 5 zł., Dolny Tomasz, Lubieszyn, za krowę 30 zł. i trokarz, Mysza Jan, Lubieszyn, za krowę 5 zł., Walewski Antoni, Liniewskie Góry, za krowę 10 zł. i trokarz, Bielawski Teofil, Liniewo, za jałowkę 10 zł., za dwie krowy 30 zł. i trokarz i 20 zł., Pozorski Leonard, Hownica, za 4 jałowice uznanie z Pomorskiej Izby Rolniczej, Dekard Ernest, Płachty, za 3 knury i 1 maciorę uznanie z Pomorskiej Izby Rolniczej, Kania Stanisław, Kościerska Huta, za krowę 5 zł., Ochrappowski Franciszek, Kościerska Huta, za krowę 5 zł., Kreft Augustyn, Wielki Klincz, za krowę 10 zł., za jałowkę 15 zł., Zyda Aleksander, Kościerska Huta, za 2 krowy 15 zł. i 5 zł., Grocholski Józef, Kościerska Huta, za krowę 20 zł., za jałowkę 5 zł., Gross Jan, Kościerska Huta, za jałowkę 5 zł., Kau Augustyn, Kościerska Huta, za 2 krowy 10 zł. i 5 zł., Ochrappowski Franciszek, Kościerska Huta, za owce 15 zł., Schneck Rudolf, Kościerska Huta, za maciorę 5 zł., Kraszyński Paweł, Kościerska Huta, za krowę 10 zł.

Kościerska Huta. W tutejszym sądzie okręgowym wszedł młody żydowski czapnik Mendelsohn jeszcze na sali sądowej czapkę. Oiwo!ano go i sędzia skazał go za bezcelne zachowanie się na 48 godzin aresztu i zaraz go też zamknięto. Tam mógł do woli czapkę się nakrywać.

Kościerska Huta. Złodzieje odwiedzili w jednej z ostatnich nocy zabudowanie gosp. M. z Góry, i zabrali z obory jedną krowę wartości 250 zł.

Sępólno. Swego czasu donosiliśmy o kradzieży roweru na szkodę p. T. Płacieza. Obecnie dowiadujemy się, iż udało się policji sprawę ująć i skradziony rower mu odebrać.

Sępólno. Wlamano się z poniedziałku na wtorek do stacji kolejowej. Bliższe dane nie są nam na razie znane.

Starogard. (Egzamin podkuwaczy.) W sobotę odbył się egzamin w szkole podkuwniczej na drugi okręg pomorski u mistrza kowalskiego p. Gołębiewskiego przed komisją egzaminacyjną składającą się z p. radcy wojewódzkiego Zięgerta jako przewodniczącego i z pp. Wozniackiego z Kocborowo i Gołębiewskiego ze Starogardu. Do egzaminu stawili się 5 kandydatów: Jan Kirschenstein ze Zdun, Konrad Sowiński z Lesnej Jani, Jan Mrowiecki z Wielkiego Bukowca, Alfons Gołębiewski z Kotyza i Fr. Sędzicki z Sumina, którzy egzamin złożyli z dobrym wynikiem.

Chmielno. W niedzielę 9 listopada odbył się na sali p. Stencła zaraz po nabożeństwie, przy dosyć licznych udziałach parafjan, wiec protestacyjny przeciw zakusom niemieckim oderwania Pomorza od Macierzy Polski. Uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję: „My dzisiaj na wiecu protestacyjnym zebrani parafjanie Chmielńscy protestujemy jak najuroczyściej wobec całego świata cywilizowanego przeciw zażądaniom Niemców i kłopotom innych wrogów oderwania Pomorza od Macierzy Polski.

Krew przelana w wojnie światowej braci naszych, która wywalczyła nam niepodległą ojczyznę, będzie węzłem nierozwalnym łączącym nas z Matką ojczyzną.

Za nic w świecie nie chcemy należeć do Prusaka, który nas tak bardzo przez długi czas ucierał i po dziś dzień brutalnie prześladowa i uciemnia braci naszych pod nim będących.

Przynależności do Matki ojczyzny bronieć będziemy wszelkimi możliwymi sposobami, niosąc nawet życie w ofierze.

Rajkowy. (Pożar.) W nocy na poniedziałek wybuchł w Staręcinie pożar u osadnika Barwikowskiego. Spłonęły 4 stogi zboża. Strata wynosząca 5000 zł. dotknęła p. B. bardzo, gdyż nie były one wcale ubezpieczone. Ogień prawdopodobnie został podłożony ręką zbrodniczą. Pożarowania godnym jest, iż sikawka z Radostawa, oddalonego 2 kilometry, nie przybyła wcale. Na pochwałę zasługuje straż pelplińska, która mimo oddalenia 7 kilometrów przybyła dość rychło na miejsce. Była także sikawka z Brzusca.

Gniew. Czyja własność? Na posterunku Policji Rodno, znajdują się 3 płaszcze damskie koloru siwego, granat i brunatnego, 1 kamizelka z krolicznych skór, siwo poszyta, 1 surdut w ubranie bez kamizelki, 1 prześcieradło z monogr. F. K.

Na Posterunku Policji Leśna Jama znajduje się jeden koń pochodzący niewątpliwie z kradzieży. Opis: wałach jasno-gniady 170 cm. wysoki, przednia lewa pętlca biała.

Szl. Kamionka, pow. gniewski. (Diamantowe gody.) W niedzielę dnia 9 listopada br. znany i szanowany, jak piszą obywatel tutejszy p. Franciszek Hoffmann obchodził wraz z małżonką swą Joanną z Neumannów diamentowy jubileusz małżeństwa. Jubilat liczy 82 lat, a jego małżonka 85. Jubilaci mieli dziewięciu synów i jedną córkę. Dwóch synów najstarszych zmarło w jednym roku wskutek nieszczęśliwego wypadku. Jubilaci obchodzili rzadki ten jubileusz w cichości w domu i w smutku. Szczęść im Boże!

Ze Swiecia piszą do „Dzian. Bydg.“: Przed kilku dniami „Dziennik Swiecki“ wyraził zdziwienie, że niedawno u nas założony oddział „Rozwoju“ po wspaniałym wicem nie daje znaku życia o swej działalności. Otóż mamy zupełnie proste wyjaśnienie: Prezes miejscowego „Rozwoju“ narażony jest na różne przykrości z tego powodu, że publicznie napiętnował tutejszą żydowską destylarnię wódek. Firma ta wytoczyła mu proces o rzekomą obrazę, a na gruncie świąckim znalazł się nawet wybitny adwokat, który będzie żydów w tej sprawie zastępował przed sądem... Jak wobec tego można swobodnie pracować, kiedy nasi „luminarze“ stają w obronie różnych Muśków!

Swiecie. (Tow. zawodowych koniokradów województwa pomorskiego) zarejestrowane — w więzieniu tuł. sądu powiatowego ma się, jak się dowiadujemy przenieść niebawem do „Bristolu“ w Grudziądzu. Prezes miejscowego koła Maks. Strzelecki, który w intensywniej swej pracy odciążał obywatelstwo sąsiadujących ze sobą powiatów Wąbrzeźna, Brodnicy, Torunia, Sępólna i Swiecia o ciężar 12 koni, 1 krowę, 3 par szorów, 3 wozów, i 1 bryczkę — stanie w krótkim czasie przed sędzią moznym i sprawiedliwym, który postawiwszy jego chudopacholską osobistość na jednej, a wyniki pracy na drugiej szalce wagi — ogłosi go godnym opieki państw. zakładów dobroczynno-kuracyjnych, zwanych w potocznej mowie „buchtami“, „pakami“, „Bristolami“ itp.

Swiecie. Panu P. z Lniana skradziono swego czasu jeden rower. Sprawca uszedł niepoznany.

Król. Zalesie, pow. świecki. Donoszą o smutnym wypadku, który się tu wydarzył. 12 letni chłopczyk szkolny Bronisław Zwiefka, syn wdowy, pobiegł około godz. 3 po poł. na łódź na obok wsi położone jezioro. Łódź jest jeszcze bardzo słaby, więc nieszczerście chciało, że załamał się na ludzi. Na krzyk jego pospieszono mu z ratunkiem i to na łodzi, łamiąc łódź, aby dostać się do nieszczęśliwego chłopca. Niestety, zanim zdołano się do niego dostać, już utonął. Ciało jego wydobyto natychmiast z wody, lecz mimo wszelkich usiłowań nie udało się chłopca przywrócić do życia.

Wąbrzeźno. Młodociany rabuś. Dnia 11 listopada napadł przy ulicy Kościuszki jakiś 13—14 letni opryszek zoną kierownika tutejszej elektrowni p. Gajewską i uderzył ją tak silnie w piersi, że się potoczyła. W okamgnieniu wyrwał potem nieletni łobuz p. G. przemocą torebkę wartościową z ręką i zginał ze zdobyczą w jednej z pobocznych ulic. Istnieje nadzieja, że policji uda się „obiecującego“ chłopczaka wysledzić. Oto znowu wypadek, który świadczy o skutkach złego wychowania dorastającego pokolenia.

Toruń. Zarząd okręgowy Czerwonego Krzyża przystępuje do zorganizowania kursów w celu przygotowania rezerw sanitariuszek na wypadek wojny. Kurs trwać będzie 6 tygodni, wykłady 3 razy tygodniowo po 2 godziny wieczorami. Równocześnie Biuro okręgowo Polskiego Czerwonego Krzyża, Toruń, Łazienna 20 uprasza wszystkie byłe Siostry Czerw. Krzyża, nie pełniące obecnie służby, któreby w razie wojny chciały znów stanąć do pracy, o nadesłanie swych adresów i odpisów świadectw pod wyżej podanym adresem

Toruń. Robotnik pracujący w firmie Klebwe, 27 letni Bronisław Piasecki udał się 13 bm. do lekarza B, który po badaniu zapisał mu lekaistwo przeciw tasiemcowi. Lekarstwo sprządziła jedna z tutejszych aptek przy Rynku Starym. Po zażyciu tego lekarstwa Piasecki wśród okrutnych męczarni życie zakończył w lecznicy miejskiej. Ponieważ wszelkie objawy wskazywały na zatrucie organizmu, przeto wszczęto śledztwo, które ma ustalić, kto winę ponosi.

Z dalszych stron.

Hogilno. (Samobójstwo z powodu posądzenia o kradzież). Bardzo czułym na honorze widocznie był niejaki Roman Konieczka, który był zajęty w przedsiębiorstwie zbożowym p. Hanasza i posądzony o sprzeniewierzenie 2 centnarów żyta, z którego to powodu zwolniony został ze służby. Chłopak wziął sobie do posądzenia tak do serca, że nabywszy gdzieś browning, popełnił zamach samobójczy. Znalaziono go na ulicy z przestreloną piersią. Umieszczono go w szpitalu, lecz prawie nie ma nadziei zachowania go przy życiu.

Ostatnie telegramy.

Układy sowietów z Francją. Połnomoćnik sowietów Krassin przybywa w otoczeniu 20 osób do Paryża dla rozpoczęcia układów z Francją.

Bankructwo umowy o wieczystym pokoju.

Z Rzymu donoszą, że poseł angielski w Rzymie domagał się wycofania z Ligi Narodów umowy o wieczystym pokoju, na co się rząd włoski godził, zaś rząd francuski się sprzeciwiał.

Powrót złota do Europy.

W najbliższym czasie zamierza Ameryka wysłać do Europy na wniosek banków londyńskich za 2 miliony dolarów złota.

Nowym wielkorządcą Indji

czyli ich wicekrólem został zamianowany lord Birkenhead, liczący 54 lata.

Zwycięstwo w Zyrardowie.

Zyrardów pod Warszawą słynął z tego, że był jednym miastem w Polsce, którem komuniści rządzą. Radę miejską rozwiązano i w niedzielę odbyły się tam ponowne wybory. Zwyciężyła tym razem lista narodowa. Otrzymała 12 głosów, socjaliści otrzymali 5 przedstawicieli, Niemcy, Żydzi i komuniści 7 przedstawicieli.

Pan wojewoda pomorski u nowego ministra.

Nowy minister spraw wewnętrznych p. Ratajski przyjmował w niedzielę na dłuższym posłuchaniu wojewodę pomorskiego, z którym omawiał przyszłość województwa pomorskiego. Pan minister zapewnił pana wojewodę, że poświęci stosunkom pomorskim jak najwięcej uwagi.

Mordercy sirdara schwytni.

Szofer samochodu, w którym zamordowany został sirdar, czyli angielski wielkorządcą Sudanu, złożył obszernie zeznania, na mocy których można było przyaresztować sprawców morderstwa.

Popieranie Gdańska ze szkodą Polski.

Generalny Komisarz Ligi w Gdańsku Macdonell wydał rozporządzenie, na podstawie którego Gdańsk ma prawo utrzymać zagranicą konsulów na rachunek Polski, o ile tego wymaga gospodarczy rozwój miasta. Oczywiście, że to nowe rozstrzygnięcie wywołało w Polsce, a zwłaszcza w Warszawie ogromne oburzenie.

Wojska angielskie w Egipcie.

Ponieważ z jednej strony rząd egipski na warunki angielskie nie ze wszystkim chce się zgodzić, zaś z drugiej strony rząd angielski nie ustępuje, doszło napięcie do najwyższego stopnia. Anglja żądała za placenia pół miliona funtów szterlingów grzywny do poniedziałku 12 godz. południa, co już nastąpiło. 500 marynarzy angielskich zamierzało we wtorek wylądować w Aleksandrii. Rząd egipski ustąpił. Został już wybrany nowy rząd.

Prawo odpędzania okowity.

Łorzelniom rolniczym wolno będzie w r. 1924/25 odpędzać 1104000 hl, przemysłowym 96 000 hl.

Biskup krakowski

był przyjęty w poniedziałek na posłuchaniu u Ojca św. Nowy rząd egipski ustępuje.

Nastąpiło już wycofanie wojsk egipskich ze Sudanu.

Sowiety wracają do kapitalizmu.

Prezes rządu sowieckiego Rykow oświadczył przywódcom związków zawodowych, że rząd w zwalczaniu zakładów prywatnych poszedł za daleko i wyznacza 2 i pół miliona rubli złotych zapomocy na zapomogę dla drobnego przemysłu.

Marx Prezydentem Rzeszy?

W gazetach niemieckich piszą, że kanclerz Marx ma najwięcej widoków na uzyskanie stanowiska Prezydenta Rzeszy po ustąpieniu Prezydenta Eberta, która ma nastąpić w lipcu przyszłego roku.

Zjazd urzędników pocztowych.

W niedzielę był w Bydgoszczy zjazd urzędników pocztowych okręgu pomorskiego. Powzięto jednomyślnie rezolucję, domagającą się ustalenia ustawy służbowej czyli pragmatyki dla pocztowców. Chodzi o zrównanie urzędników pocztowych z urzędnikami państwowymi.

Dalsze wiadomości z Egiptu.

Anglja zbroi się na gwalt. Wojska stoją w pogotowiu. Rząd angielski zamierza obsadzić urząd cłowy w Aleksandrii i ważniejsze urzędy w Kairo, pomiędzy innymi urzędy pocztowy i telegraficzny. Lidze Narodów Anglja sporu oddać nie chce.

Nowy spiszek w Grecji.

Ze stolicy Grecji Aten donoszą, że przyaresztowano tam 2 generałów i szereg oficerów, którzy utworzyli spiszek przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych. Prezes ministrów oświadczył, że spiszek został w zarodku atłumiony.

Do	Bez opłaty.	Do	Bez opłaty.
Urzędu pocztowego		Urzędu pocztowego	
w miejscu.		w miejscu.	

General Nathusius ulaskawiony.

Rząd angielski zamierza przedłożyć Prezydentowi Francji wniosek o ulaskawienie gen. Nathusiusa.

Zjazd starostów i prezydentów miast Pomorza.

W piątek i w sobotę odbywał się w Toruniu zjazd starostów i prezydentów miast województwa. Chodziło o omówienie najpilniejszych potrzeb województwa. Był również obecny m. delegat ministra spraw wewnętrznych p. Arot.

Ruch w Towarzystwach

Chojnice. Bacność Podoficerowie Rezerwy Koło Obcizno! W czwartek dnia 27 bm. o godzinie 19.³⁰ (7.³⁰) wieczorem odbędzie się nadzwyczajne walne

zebranie w jadalni Hotelu Centralnego, poświęcone jedynie dla uczczenia rocznicy powstania listopadowego. Wykład okolicznościowy wygłosi pan profesor Biega. Uprasza się wszystkich członków o punktualne przybycie.

Zarząd.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa właścicieli domów odbędzie się w piątek dnia 28 bm. o godz. 8 wieczorem w hotelu p. Kalety. O liczny udział prosi

Zarząd.

Chojnice. Zebranie Kółka R. In czego w Chojnicach odbędzie się w niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 12 w lokalu Engla. O liczny udział prosi

Zarząd.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa św. Wincen tego a Paulo odbędzie się w środę dnia 28 bm. o godz. 5 po poł. w klasztorze.

O liczny udział prosi

Zarząd.

Wstępne notowanie giełdowe w złotych i groszach

Warszawa, 24 11. godz. 10. (A. W.)
Dolary 5,16 za dolara. Funtów angielskich 23 95 za ft. ang. Franki francuskie 27,30 za 100 fr. Franki belgijskie 25,10 za 100 fr. Franki szwajcarskie 99 70 za 100 fr. Liry włoskie 22,27 za 100 lirów. Korony czeskie 13,40 za 100 kor. Korony austr. 7,27 za 100 koron.

Tendencja: utrzymana

Gdańsk 24. 11. godz. 10. (A. W.)

Dolary 5,41. Guldeny gdańskie 104 80 za 100 zł.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski

Drukarnia i nakładem Drukarńi Dziennik Pomorski

Chojnice

Z powodu ukończenia renowacji i pierwszego nabożeństwa w kościele farnym urządza się

w niedzielę, dnia 30-go listopada 1924 roku wieczorem o godz. 8-mej w Hotelu Engla

wspólny obiad

na który się szanow. Obywateli uprzejmie zaprasza.

Cena 2,50 zł. od osoby.

Zgłoszenia uprasza się do piątku w Hotelu Engla.

Komitet.

Konkurs!

Tutejsza Kasa Chorych zamierza powierzyć jednemu z najmniej żądających właścicieli, stałą dostawę furmanek dla lekarzy kasowych do wyjazdów, celem odwiedzenia oboźnic chorych członków Kasy w miejscowościach, w okolicy Chojnic leżących.

Wobec tego uprasza się interesujących do składania ofert w biurze tutejszej Kasy Chorych, do dnia 3. grudnia r. b., w których należy podać cenę jazdy żądającej za kilometr podwójny.

Chojnice, dnia 24. listopada 1924 r.

Powiatowa Kasa Chorych.

Skrzydła pianina

marki:

**Bechstein, Blüthner
Feurich, Niendorf**

i innych znanych firm światowych
harmonja fabrykat **Mannborg**
jakoteż pianina własnej fabrykacji
poleca po cenach solidnych i na
korzystnych warunkach zapłaty
w wielkim wyborze

B. Sommerfeld, Bydgoszcz

Telefon 883

Śniadeckich 56.

Fabryka fortepianów i budowa organów
HURTOWNIA.**Kartofle fabryczne**

najchętniej „Woltmann” taksamo i inne gatunki, zawierające dużo krochmalu kupują po najwyższych cenach za gotówkę.

L. Drucker, Flatow-Chojnice

Zastępca w Polsce:

Marcin Less, Chojnice (Pom.)

Dworcowa 24. — Tel. 111.

Adr. tel. Less Chojnice, ulica Dworcowa 24.

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski”

z Chojnic

na miesiąc grudzień

wrosną pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z
opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejscowość

ulica

pokwitowanie poczty

Na czas młócenia

polecam

Benzynę, Benzol, olej
maszynowy, cylindrowy
pasy zapędowe włosi-
sienne i skórzanne rze-
mienie do maszyn do
szycia jako i wosk na
takowe i t. d. i t. d.

Richard Gehrke

centrala samochodów

Telefon nr. 108.

Telefon nr. 108.

Oskar Weiland

Chojnice / Konitz,
Przy bramie człuchowskiej
Am Schlochauertor
ul. Człuchowska 19
Schlochauertor 19

Fajki,
cygar-
niczki,
papieros-
niczki,
artykuły
wszelk. rodzaju
tab. i przyborów

specjal.: dobre fajki „Brugère”
fabryk. pierwszorzędne.

80—100 rebaczy

do podkładów (szwełów) jako też

zręcznych ludzi

do strugania słupów telegraficznych poszukuje

Juljusz Wegener Chojnice

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski”

z Chojnic

na miesiąc grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z
opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejscowość

ulica

pokwitowanie poczty

Nagrodę 50 zł.

każdy ten może otrzymać, kto mnie pod przysięgą do niesie, kto na moim polowaniu w gminie Zalesie, z wyjątkiem Tyleckiego B. i Władysława poluje

**Dzierżawca polowania
Kłoskowski Władysław
Chojnice.**

Sprzedam:

stół, krzesła, wannę dla dzieci, wagę, książki i różne drobiazgi domowe.

Człuchowska 12
w podwóziu parter prawo.

**Zające, sarny, dziki,
Jelenie, gęsi, kaczki,
kury i gołębie**
kupuje i płaci najwyższe ceny.

Jan Szyszke
skład delikatesów i win.

Młodszy mężczyzna
żonaty, mogący stawić kaucję **poszukuje** od zaraz
lub 1. 1. 1925

posady

jako **KASJER** lub **dzierżawcy bufetu** lub innego składu. Łask. zgłoszenia pod off. Nr. 25 do nin. pisma.

Kołodziej

z własnymi porządkami poszukuje **posady** najchętniej na majątku. Łask. zgł. pod off. Nr. 26 do nin. pisma.

Poszukuję młodszej dziewczyny

do usług domowych od 1. 12. 24.

Zgłoszenia pod nr. 10 do Dzien. Pom.

Nie bierz

• nigdy przy praniu mydła samego, gdyż zbyt drogo ci ono wypadnie. •
• dawaj zwykle

Henko

• kosztuje ci się •
• zmniejszą do •
• jednej trzeciej.

• Henko
Henka suda do prania i białszowania.

Artykuły dla chorych.

Sole mineralne, kwas węglowy do kąpiei, sól Stasfurtska, środki przeciw zaziębieniu i wszelkie artykuły gumowe poleca

Drogerja Paetzold
RYNEK 21.

Kupuje i płaci najwyższe ceny za zajęcze i królicze skóry.

Skład Surowców
Młyńska 20 Chojnice.

Poszukuję od zaraz **dwuchdzielnych krawców**

J. Lipski
mistrz krawiecki

Czersk, ul. Młyńska 22.

Dziewczę

uczciwe i sumienne do 2 dzieci poszukuje

Swietlikowa
Hotel Priebie podwórze.

Kalendarze**Marjańskie**

na rok 1925

poleca

Księgarnia „Dzien. Pom.”
Chojnice.